

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	AGRES
Edifici	Santuari de la Mare de Déu del Castell
Direcció	
Coordenades	38.7759 -0.515153
Protecció	El temple té la condició de Bé de Rellevància Local segons la Disposició Addicional Quinta de la Llei 5/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de modificació de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià (DOCV Núm. 5.449 / 13.02.2007). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General de Cultura adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Descripció	Espadanya a part de l'edifici, situada damunt de les restes del castell. Aquesta aprofita el pendent natural del terreny i presenta dos altures. La primera té tres finestres amb arcs de mig punt i la central és més gran. La segona té una fornícula amb la imatge de Santa Bàrbara a la part frontal, mentre que a la posterior hi ha un mural amb l'altitud de diverses muntanyes, la del poble i la del mateix santuari. El conjunt disposa d'uns merlets que atorguen a l'espadanya cert aspecte defensiu.
Campanes	Té un conjunt de tres campanes. La xicoteta és de l'any 1906 i sembla obra de Jaime Roses i Vicente Moreno. La mitjana està dedicada a la Mare de Déu del Castell. Va ser fosa l'any 1946 als tallers de la foneria de Juan Bautista Roses Soler. La major és de ferro i de l'any 1962. Està dedicada a l'Assumpció i és una campana molt característica de la foneria de Fernando Villanueva Sáenz. En primer lloc perquè és de ferro, un material més barat que el bronze i que utilitzar aquest fonedor. En segon, durant les dècades centrals del XX aquesta foneria va fondre campanes sense anses i de forma quasi seriada, amb inscripcions incises i elements genèrics com la creu. Tot i que no s'ha conservat la truja, que aportaria més informació, ens trobem quasi segurament davant d'una campana fosa als tallers de Fernando Villanueva Sáenz.
Fotos	7
Tocs actuals de campanes	Sols volteja automàticament la xicoteta.
Conservació, manteniment	L'estat de conservació de l'espadanya i les campanes és molt precari. Les tres estan situades a les finestres de l'espadanya, dotades amb truges de ferro i mecanitzades amb motor de vol continu, tot i que sols funciona la més xicoteta. La mitjana està badada i té dos fragments trencats al llavi. La gran i la xicoteta no tenen el batall lligat ni reforçat amb cable de seguretat.

Propostes	El conjunt requereix una actuació important. Cal restaurar la xicoteta i netejar-la per dins i per fora, canviant la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeta el toc manual i imite la forma tradicional de tocar. Cal lligar el batall i instal·lar un cable de seguretat. La mitjana es pot refondre i substituir per una nova, dedicada també a la Mare de Déu i dotada amb truja de fusta de perfil tradicional local. Finalment caldria també substituir la gran per una nova de bronze i instal·lar-la de forma semblant a la mitjana. Igualment cal intervenir l'espadanya per frenar l'evident deteriorament. Es recomana conservar la pintura mural que hi ha a la part posterior del segon nivell.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; FERRI RIVERA, Jorge
Data	04-07-2020

Campanes desaparegudes

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Espadanya	Mare de Déu d'Agres (refosa)	ROSES SOLER, JUAN BAUTISTA	1946	53	86

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Espadanya	Rafael i Teresa (1)	MORENO, VICENTE; ROSAS, JAIME	1906	42	43
Espadanya	Mare de Déu del Castell (2)	PORTILLA, HERMANOS (GAJANO)	2022	53	86
Espadanya	L'Assumpció (3)	VILLANUEVA SÁENZ, FERNANDO	1962	74	235

Información completa: [Santuari de la Mare de Déu del Castell - AGRES \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (23-06-2026)